

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Українська асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE)
Факультет педагогічних наук DISFOR – Університет Генуї (Італія)
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут"

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

«ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ»

для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів,
представників професійних спільнот та громадянського суспільства

м. Київ, 12 травня 2022 року

Конференція проводиться в рамках імплементації проєкту напрямку Жана Монне - Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій»(SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Також в конференції та воркшопі відбувається підтримка сталості проєкту напрямку Жана Монне Проєкт Жана Монне «Європейські цінності різноманіття та інклюзії для сталого розвитку» Erasmus+ Jean Monnet Project «European values of diversity and inclusion for sustainable development» (EVDISD) 620545-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-PROJECT за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні

Наукова конференція присвячена детальному вивченню одного з ключових моментів різновидів соціальної інновації політики соціального згуртування ЄС – інклюзії в освіті. Інклюзія як поняття інтеграції до освітнього та соціального простору людей з найрізноманітнішими рисами і «особливими» потребами декларується на міжнародному рівні в багатьох юридичних документах. Інклюзія в освіті стосується і студентів, і викладачів. Західноєвропейські школи та університети все частіше реалізують ідеї управління різноманітністю через роботу з батьками та студентами, магістерські програми, інтернет-послуги тощо. Учасники отримають нові робочі інструменти найкращих європейських практик у сфері соціальних інновацій ЄС у сфері інклюзивної освіти, розробку та впровадження ідей та принципів соціальних інновацій у вихованні соціальної згуртованості та рівності. Обмін практичними знаннями між зовнішніми та внутрішніми експертами, викладачами, студентами університетів, представниками коледжів та шкіл допоможе впровадити в ЄС принципи соціальної інновації інклюзивної освіти для вдосконалення української системи освіти.

Тривалість конференції 12 травня, 2022 р. з 11.00 до 17.00.
Реєстрація о 10. 45.

Програма роботи конференції

Реєстрація учасників конференції – 10.45.- 11.00

11.00 – 13. 30. Пленарне засідання.

Вітальне слово менеджера напряму Жана Монне Національного Еразмус+ Офісу в Україні Крайніка П.І. - «Інклюзія в програмі ЄС Еразмус+»

Вітальне слово Професора Кафедри Жана Монне, професора, доктора філософських наук Нестерової М.О. «Соціальна інклюзія та соціальна згуртованість в освіті та суспільстві: Європейські Студії для України»

Вітальне слово декана історико-філософського факультету, професора, доктора історичних наук Савельєва В.Л.

Вітальне слово декана факультету спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова, доктора педагогічних наук, професора Шеремет М.К.

Вітальне слово ректора Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут" Тріпака М.М.

Вітальне слово завідувачки кафедрою менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності доктора філософських наук, професора Кочубей Н. В.

Халецька А.Г., професор, доктор наук з державного управління, професор Києво-Могилянської школи врядування імені Андрія Мелешевича НаУКМА, віце-президент

ГО "Асоціація університетів третього віку "Клепсидра", м. Київ «Європейські практики університетів третього віку (УТВ)»

Спулбер Д. (Spulber Diana), доктор психологічних наук, професор Університету Генуї (Італія), «Інклюзивна освіта ЄС» (Inclusive education in EU)

Супрун Д.М., доктор педагогічних наук, професор, факультет спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова «Європейський досвід імплементації суспільної згуртованості освітнього середовища в умовах воєнного стану»

Шинкарук Л.В., професор, доктор економічних наук, член-кореспондент НАН України, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України «Економічна інклюзія: наслідки для освіти»

Деліні М.М., доктор економічних наук, завідувачка кафедрою виробничого та інвестиційного менеджменту НУБіП. «Європейські практики з інклюзії в освітній процес українських мігрантів»

13.30 – 14.00. – Перерва на каву та спілкування

14. 00. – 16. 45. Спеціальні практики інклюзивної освіти. Європейські практики в Україні.

Афузова Г.В., доцент, кандидат психологічних наук, заступник декана факультету спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова «Особливості спілкування із здобувачами освіти з порушеннями слуху як умова доступності та якості надання освітніх послуг»

Власенко Т.О., доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України «Проектні можливості для ікклюзивного освітнього середовища»

Власенко Ю.Г., доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії Національного університету біоресурсів і природокористування України «Інклюзивна освіта: передумови розвитку ринку праці»

Дергач А.В., кандидат наук з державного управління, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України «Європейська система освіти як ключовий елемент сучасної моделі соціального устрою в Європі»

Алексєєва К.А., доцент, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України «Challenges of digitalization of inclusive education in current conditions»

Артюх Т.О., доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії Національного університету біоресурсів і природокористування України «Основні

тренди розвитку інклюзивних інновацій»

Гаврилюк В.П., доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії Національного університету біоресурсів і природокористування України, **«Інклюзія як основа модернізації освітньої галузі в Україні»**

Свердан М.М., доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії Національного університету біоресурсів і природокористування України, **«Особливості економічної соціалізації в сучасному суспільстві»**

Сагайдак І. С., доцент кафедри митної справи та товарознавства, к.т.н.; Чорна Тетяна Миколаївна, доцент кафедри митної справи та товарознавства, к.т.н. Державний податковий університет **«Особливості організації інклюзивного навчання в умовах війни в Україні»**

Качур І., кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри митної справи та товарознавства, Державний податковий університет, **«Забезпечення різноманіття інклюзивних аспектів: імплементація в сучасному освітньому просторі»**

Качур Володимир, викладач, Дружківський фаховий коледж Донбаської державної машинобудівної академії, **«Історичний контекст соціальної згуртованості українського суспільства»**

Волощук М. М., викладач кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності імені Т. Сосновської, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», **«Інформаційний простір та соціальна згуртованість у реаліях сучасного розвитку суспільства»**

Акула К. Ю., аспірантка Запорізького національного університету, факультет соціології та управління, спеціальність «Публічне управління та адміністрування», **«Впровадження інклюзивної освіти в сучасній Німеччині на прикладі міста Оберхаузен»**

Артімонова Т.П., к.ф.н., доцент кафедри логопедії та логопсихології НПУ імені М.П. Драгоманова **«Комплексний підхід до заїкання у дітей дошкільного віку»**

Заможський А.Б., аспірант НПУ ім. Драгоманова **«Ситуаційне лідерство та соціальна згуртованість в освітньому колективі»**

Чайка М.С., аспірантка кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології, факультет спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова, **«Альтернативна та додаткова комунікація як запорука якісного спілкування дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в інклюзивному просторі»**

Гульчук О.В., студентка кафедри логопедії та логопсихології факультет спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова **«Емоційно-психологічна підтримка дітей внутрішньо переміщених осіб дошкільного та шкільного віку в період військового стану: практичний досвід»**

Платонов В.С., студент кафедри офтальмопедагогіки та офтальмопсихології, факультет спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова, **«Реалізація індивідуальної освітньої програми учнів з порушеннями зору у США (на прикладі Perkins school)»**

Камінська В., студентка спеціальності «Психологія», НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», **«Кібербулінг як соціальний феномен в**

сучасному суспільстві»

Дергач А.В., кандидат наук з державного управління, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України, *Веровчук Н.*, студентка магістратури Національного університету біоресурсів і природокористування України **«Особливості організації інклюзивної освіти в європейських країнах»**

Соломатіна А., студентка групи ІМ спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» НПУ імені М.П. Драгоманова, **«Волонтерство як прояв згуртованості українського народу (на прикладі діяльності ГО «АМЕР»)»**

Проконова А., студентка спеціальності «Психологія», НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», **«Студентоцентризм у системі підготовки фахівців соціономічного профілю»**

Підлісна Л., студентка спеціальності «Облік і оподаткування», групи О-22, І курс, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»), **«Формальність і реалії працевлаштування людей з інвалідністю в Україні».**

Андреев Р., студент спеціальності «Економіка», НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»), **«Соціальний конфлікт - невід'ємна складова сучасного суспільства»**

Івасюк М., студент спеціальності «Психологія», НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», **«Соціальна згуртованість та українське суспільство в воєнний час»**

Філіпішина Л., Національний університет біоресурсів і природокористування України / National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine Professor **«Діджитал лабораторії в інклюзивній освіті»**

Філіпішина Христина Державний податковий університет Студент / Student **«Вплив новітніх технологій на розвиток інклюзивної освіти»**

Гордей О., Державний податковий університет Викладач ЗВО **«Виклики інклюзивної освіти під час воєнного стану»**

Івашура Н., КЗ "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Кафедра корекційної освіти та спеціальної психології Викладач ЗВО **«Профорієнтаційна робота в інклюзивній майстерні з підлітками з РАС»**

Кучерак І., БІНПО ДЗВО "УМО" НАПН України Викладач ЗВО / Teacher of higher education **«Інклюзивне навчання у закладах професійної освіти: виклики та перспективи»**

Супруненко С., Державний податковий університет Викладач ЗВО / Teacher of higher education **«Теоретичні засади трансферу технологій закладів вищої освіти»**

Акімова О., Комунальний заклад Харківська гуманітарно-педагогічна академія Харківської обласної ради Викладач ЗВО / Teacher of higher education **«Інклюзія для всіх: освітня політика в умовах воєнного стану»**

Алябьева Д., "Харківська академія" ХОР Студент **«Технічні засоби навчання дітей із порушенням зору: особливість їх використання в інклюзивному навчанні»**

Андреев Р., Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут" Студент **«Соціальний конфлікт-невід'ємна складова сучасного суспільства»**

Биховченко В., Національний університет біоресурсів і природокористування України Викладач ЗВО **«Мотивація студентів ЗВО до здобуття знань в умовах воєнного стану умовах»**

Бурлай В., Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради Студент **«Особливості використання технічних засобів навчання для дітей з порушенням слуху»**

Вовк О., Національний авіаційний університет/Викладач ЗВО **«Стратегічні орієнтири модернізації інфраструктурного сектору в умовах неотехнологічних викликів відновлення економіки.»**

Гуменюк О., Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут" Студент **«Інклюзія за кордоном»**

Демченко О., Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського Викладач ЗВО **«Формування soft skills дітей з особливими освітніми потребами засобами театру: європейські підходи, український досвід»**

Ліснічук О., Міжнародний європейський університет директор Департаменту організації освітнього процесу, к.е.н, доцент кафедри менеджменту та економіки **«Інклюзивна освіта в Україні, як рух до європейських цінностей»**

Новицька О., Державний податковий університет Викладач ЗВО **«Державна фінансова підтримка інклюзивної освіти в Україні»**

Пацай Б., КНУ імені Тараса Шевченка Викладач ЗВО **«Використання когнітивних моделей при формуванні професійних компетентностей здобувачів освіти.»**

Пісняк В., Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Викладач, заступник декана з міжнародної діяльності, сертифікований арт-терапевт в роботі з дітьми з ООП **«Використання мобільних застосунків та арт-терапевтичних технік в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами»**

Поліщук Л., Волинський фаховий коледж Національного університету харчових технологій викладач коледжу **«Тенденції та виклики в сучасній освіті»**

Прилуцька Д., Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради Студент **«Особливості використання технічних засобів навчання для дітей з порушеннями слуху»**

Садовниченко Ю., Харківський національний медичний університет Викладач ЗВО **«Інклюзія за умов офлайн та онлайн навчання медичній біології»**

Толстопятенко Ю., Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Студент **"Застосування 3D-принтерів в процесі навчання дітей з особливими освітніми потребами"**

Шевчук А., Ірпінський фаховий коледж економіки та права Студент **«Соціальна політика європейського союзу: етапи розвитку та сучасні виміри»**

Шумаєва С., Уманський державний педагогічний університет імені Павла

Тичини Викладач ЗВО «Американські практики інклюзивної освіти»

16.45 – 17.00 – Спільне обговорення, закриття конференції.

Участь та друк тез безкоштовні

Мова конференції - англійська, українська.

Посилання на лінк реєстрації [link is here](#).

Посилання для надання тем доповідей та тез конференції scaes@npu.edu.ua.

Дедлайн для подачі тем доповідей та тез - 19 травня 2022 р.

Вимоги до тез: 1- 5 сторінки Times New Roman, 1.5 міжрядковий інтервал, всі поля 2 см, відступ 1 см. Назва українською та англійською, без анотації. Відомості про автора - ПІБ, посада, місце роботи, ел. пошта.

Конференція буде проведена в Zoom

Запис, детальна програма та матеріали конференції будуть розміщені на сайті проєкту www.scaes.info, на сайтах партнерських проєктів Жана Монне та на сайтах університетів-партнерів заходу.

За додатковою інформацією:+380662339977 (Viber) scaes@npu.edu.ua

ОБРАНІ ТЕЗИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Значення образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва у розвитку дошкільників зі зниженим зором
The importance of fine and decorative applied arts in the development of preschoolers with low vision

Адаменко Анна Олександрівна

Керівниця художнього гуртка
Закладу дошкільної освіти № 566 м. Київ
adamenko724@gmail.com

Войтюк Юрій Олександрович

Кандидат біологічних наук, доцент
Національного педагогічного університету
Кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Спеціальності «офтальмопедагогіка та офтальмопсихологія»

5. Синьов, В.М., Шеремет, М.К., Руденко, Л.М., & Шульженко, Д.І. (2016). Освітньо-психологічна інтеграція школярів із психофізичними порушеннями в сучасних умовах України. *Актуальні питання корекційної освіти*. 7, 323–344.

**ПІДТРИМКА НАВЧАННЯ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

**SUPPORTING THE LEARNING OF PEOPLE WITH SPECIAL
EDUCATIONAL NEEDS MEANS INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES**

Kyselova Olesia Borysivna,

PhD in pedagogical sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Informatics,
Municipal establishment “Kharkiv humanitarian-pedagogical academy” of Kharkiv
regional council,

o.kyselyova@gmail.com

ORCID 0000-0002-8176-1615

Omelchenko Anetta Ivanivna,

PhD in pedagogical sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Teaching Artistic
Disciplines,

Berdyansk State Pedagogical University

omelchenkoanetta@gmail.com

ORCID 0000-0001-6463-8714

Ensuring everyone has an equal opportunity to make progress in learning continues to be a challenge around the world. In the conditions of rapid technological progress in all spheres of human activity, the inclusion of people with disabilities in the new educational

environment and providing them with equal opportunities becomes a necessary condition for the development and prosperity of the state. By developing a methodology that recognizes all people as individuals with different learning needs, inclusive education develops a specific approach to the pedagogical process that makes it more flexible to meet the basic learning needs of students, regardless of their physical, mental, and psychological capabilities.

Kolupaeva, L. Mishchyk, and others studied the leading ways of developing inclusive education in Ukraine. Many scientists have paid attention to the problem of ICT in inclusive education, namely: V. Bykov, V. Zabolotny, G. Gordiychuk, M. Kademiya, S. Kyrylchuk, O. Ovcharuk, O. Pinchuk, S. Cheb, and others. In the conditions of the rapid transformation of information and communication technologies, one of the urgent problems is the effective introduction of digital tools in the educational process, in particular in the education of children with special educational needs. The advantages of using digital tools in inclusive education are considered in the works of O. Budnyk, M. Kotyk, O. Nosenko, and others. However, in our opinion, this issue needs to be considered more carefully.

The work aims to highlight the possibilities of information and communication technologies as a means of supporting the learning of people with special educational needs.

People with special educational needs face many barriers in education: social isolation, lack of contact with peers, learning difficulties, and so on. A partial solution to these socio-educational problems is possible by increasing the availability of ICT for certain categories of the population, and the introduction of open access repositories with educational and scientific content that will provide alternative ways to acquire knowledge, despite the limitations of time or space [2].

According to UNESCO definition, inclusion is “a dynamic approach that encourages diversity and the perception of the individual characteristics of each child not as a problem, but as an opportunity to enrich the learning process”. In a broad sense, we can say that the educational environment will be common for all students, but at the same time, individual approaches will be created for each student, with the help of which he can calmly exist in

this environment. UNESCO promotes inclusive education systems that remove barriers that limit the participation and success of all students, take into account different needs, abilities, and characteristics, and eliminate all forms of discrimination in the learning environment [1].

The main forms of inclusive education include distance learning, the active use of interactive technologies, etc. Forms of distance learning are especially important in inclusive education: they allow people with various physical disabilities to receive a full-fledged education. It is quite possible and very convenient to study at home and communicate with classmates through social networks, video conferences, and chats. Also, through distance learning, you can fully communicate with the teacher and receive the same knowledge as students in regular classes. It is also important that an educational partnership is developed. This is one of the prerequisites for a full-fledged inclusive school.

In the context of the implementation of inclusive education, ICT implements the following functions: compensatory (technical support for traditional learning (reading and writing), partial facilitation of access to didactic resources, and establishing educational interaction); communicative (providing an alternative form of communication that allows people with disabilities to communicate in a more convenient way); didactic (availability of various pedagogical strategies for teaching people with disabilities).

To support inclusive education, we should mention both standard technologies (personal computers (desktops, laptops, netbooks, tablets, etc.) with built-in settings for people with disabilities) and assistive technologies (hearing aids, screen programs, keyboards with special capabilities, alternative communication systems, etc.) and available or alternative data formats (HTML; DAISY (digital format for recording digital audio books); Braille printers, displays and speech synthesizers, etc.), also learning applications, virtual learning environments, etc. However, ICT tools should be selected taking into account the specifics of people with special educational needs.

The use of ICT has some advantages, both general and specific to students and teachers. The common advantages are promoting the independence of students; overcoming

communication difficulties and barriers; the opportunity to demonstrate learning outcomes conveniently; opportunity developing learning tasks based on the individual skills and abilities of students. Benefits for students: independent access to educational information; performing tasks at your own pace (in asynchronous mode); use of ICT as a compensatory tool, and access to educational information in alternative ways. For some students, the use of technical solutions is the only way to express their needs and views, access some resources along with other people in the educational process, and demonstrate success in an accessible and convenient way. The advantages for teachers are the opportunity to communicate remotely with colleagues, gain relevant best practices with inclusive groups and share their own experience; the possibility of improving their skills in using ICT to support effective work with students; more opportunities for the preparation of didactic materials (in particular, through multimedia to properly influence the various sensory areas of students); electronic materials are easier to adapt to students' needs.

However, along with the advantages, there is a set of problems regarding the use of ICT in inclusive education: high cost and/or low availability of ICTs, especially affordable assistive technologies such as screen readers in the learner's language; negative attitude of teachers who do not see and underestimate the potential of ICT use by people with disabilities; insufficient support for teachers and students, which makes it impossible to consider ICT as a pedagogical tool, and not as an addition to traditional teaching methods.

Summarizing the above, it should be noted that ICT should be used pedagogically balanced and correctly. This will enable people with special educational needs to fully participate in the educational process and develop acceptable individual educational trajectories. The use of ICT as a didactic tool opens a new direction in educational transformation. Innovative technologies encourage the emergence of various pedagogical strategies for teaching people with special educational needs, which are becoming a real tool for inclusive education.

References

1. Inclusion in education. Leaving no learner behind. URL:

<https://www.unesco.org/en/education/inclusion> (date of application: 10.05.2022).

2. Suchasni zasoby IKT pidtrymky inkliuzyvnoho navchannia : navchalnyi posibnyk; za zah. red. Yu. H. Nosenko. Poltava : PUET, 2018. 261 s.

ТРУДНОЩІ У НАВЧАННІ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ, СЛУХУ ТА ІНТЕЛЕКТУ

DIFFICULTIES IN LEARNING AND IN THE SOCIAL LIFE OF CHILDREN WITH VISUAL, HEARING AND INTELLIGENT DISABILITIES

Олександр Козинець

кандидат педагогічних наук, доцент

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ol.kozynets@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6325-4783>

Євгенія Ліндіна

кандидат педагогічних наук, доцент,

Бердянський державний педагогічний університет

evgeniyalyndina.bgpu@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4615-6807>

Серед нас є фахівці, які вже працюють в інклюзивному просторі, є задіяні, й дотичні до інклюзії та ті, хто лише починає вивчати це питання. Але для кожного буде актуальною інформація щодо врахування потреб та цінування особливостей кожної особистості.

Відповідно до Конституції України, ст.53 «Закону України про освіту», кожен має право на освіту. Кожен. Враховуючи це, з 2010 року в Україні активно почала розвиватися інклюзивна форма навчання, створюватися нормативно-правова база, відповідні закони, положення, що пояснюють процеси організації інклюзії в закладах освіти, регламентують забезпечення прав осіб з особливими освітніми потребами

Матеріали публікуються в авторській редакції. Організатори не несуть відповідальності за достовірність наданої інформації та можуть не поділяти думку авторів.

Захід проводився за підтримки Європейської Комісії. Виступи (публікації) відображають точку зору лише авторів і Комісія не може відповідати за будь-яке використання інформації, яка тут міститься.

The European Commission's support for the production of this event (publication) does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Підписано до друку 20.05.2022 р. Формат 60x84/16.

Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.

Ум. др. арк. 13,08. Обл.-вид. арк. 10,11

Зам. № 027.

Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002. (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова (044) 239-30-26